

[Nederlands]

My neighbor has petroglyphs in her backyard / Mi bisina tin petroglifo den su cura

- Sjoerd Martens

Van heilige plaatsen tot patio's: Arubaans cultureel erfgoed in conflict

Aruba staat bekend om zijn prachtige witte zandstranden en kristalheldere zee. Minder bekend zijn de rotsschilderingen die op het eiland te vinden zijn: zowel figuratieve afbeeldingen als abstracte patronen in rode en witte verf. Het zijn stille getuigen van de lange bewoningsgeschiedenis van het eiland, en ze zijn zo'n duizend jaar oud. De locaties waar ze te vinden zijn, hebben een spirituele betekenis in het geloofssysteem van de eerste bewoners die Aruba hun thuis noemden; nu dreigen deze plaatsen te verdwijnen door toename van bebouwing en toerisme.

Veel rotsschilderingen bevinden zich tegenwoordig op privéterrein. Het fotoproject 'My neighbor has petroglyphs in her backyard' van kunstenaar Sjoerd Martens toont de tegenstelling tussen de eeuwenoude rotsschilderingen en de naderende moderne tijd: de sporen van het verleden vervlechten zich met die van het heden. Met zijn foto's zet Martens het steeds veranderende landschap stil in een uniek tijdsbeeld, en vereeuwigd het voor de volgende generaties. Deze tentoonstelling toont een selectie van Martens' werk.

Het onderzoek van 'My neighbor has petroglyphs in her backyard' is mede mogelijk gemaakt door de Werkbijdrage Jong Talent van het Mondriaan Fonds. Het bijbehorende boek is in de winkel verkrijgbaar.

De eerste voetstappen

De vroegste bewoningssporen op Aruba dateren van ca. 3500 jaar geleden, toen Archaïsche bewoners van het vasteland zich op het eiland vestigden. Tussen 900 en 1000 na Chr. kwamen de keramiek producerende Caquetío vanuit Venezuela naar Aruba. De rotsschilderingen komen uit de periode waarin beide groepen actief waren. Begin 16e eeuw eindigde deze periode met de komst van de Spanjaarden, die de Caquetío in de mijnen op Hispaniola (Haïti) te werk stelden. Op Aruba zijn zo'n 170 archeologische vindplaatsen met sporen van de Archaïsche en de Caquetío-cultuur.

Contrasterende praktijken

In de afgelopen eeuw heeft Aruba een uitgebreide gedaanteverwisseling ondergaan: de economische welvaart door de olie-industrie en later het toerisme hebben het paradijselijke eiland voorgoed veranderd. Rotsblokken en grotten herbergen nog de rotsschilderingen uit het verleden. Dit cultureel erfgoed vormt als beeldend overblijfsel van dit verleden een onmisbare schakel tussen toen en nu. Helaas wordt deze erfenis nauwelijks (wettelijk) beschermd tegen vandalisme en bouwwoede.

Gesneden in de tijd, vastgelegd in de kunst

Sjoerd Martens' beelden roepen een existentiële verwondering op over onze relatie tot de voorouders, onze relatie tot de natuurlijke wereld en de tijdelijkheid van ons, de mens, als levende soort. Ze stellen ons de vraag: wat blijft er van ons over? Voor de documentatie is een mobiele telefoon gebruikt om het alledaagse karakter van het onderwerp te versterken. Ook wil Martens hiermee de complexiteit van het onderwerp vertalen naar de beeldtaal van en voor de huidige en toekomstige generaties.

Generaties overbruggen

Door het gebruik van zowel poëtische documentairefotografie als fotorealistische collages laat Sjoerd Martens de grenzen tussen natuur, cultureel erfgoed en eigendom vervagen. De collages onttrekken zich aan de archeologische sites, en maken het unieke karakter van de rotsschilderingen in huidige omgeving tastbaar. Martens onderzoekt op locatie wat de beeldmakers uit het verleden inspireerde en documenteert dit in het contrast van het heden.

[English]

My neighbor has petroglyphs in her backyard / Mi bisina tin petroglifo den su cura

- Sjoerd Martens

From holy site to patio: Aruban cultural heritage in conflict

Aruba is well-known for its beautiful sandy beaches and crystal clear sea. More obscure are the rock drawings that can be found on the island: Lifelike images as well as abstract patterns in red and white paint. These are silent witnesses of the long history of habitation of the island, and they are about a thousand years old. The first inhabitants calling Aruba their home attributed a spiritual meaning to the locations where the paintings are found; nowadays the existence of these places are threatened due to an increase in building activity and tourism.

Many rock paintings are located on private properties. The photo project 'My neighbor has petroglyphs in her backyard' by artist Sjoerd Martens shows the contradiction between the ancient rock paintings and the encroaching modern times: past and present entwined. Martens' photographs show a unique freeze frame of the ever changing landscape, capturing it for future generations. This exhibition shows a selection of Martens' work.

The research for 'My neighbor has petroglyphs in her backyard' was made possible by the Werkbijdrage Jong Talent of the Mondriaan Foundation. The accompanying book is for sale in the museum shop.

First footsteps

The first traces of habitation on Aruba date from ca. 3500 years ago, when Archaic inhabitants from the mainland settled on the island. Around 900 to 1000 CE the ceramic producing Caquetío came to Aruba from Venezuela. The rock paintings date from the period in which both groups were active concurrently. This period ended at the beginning of the 16th century with the arrival of the Spaniards, who forced the Caquetío to work in the mines on Hispaniola (Haiti). There are circa 170 archaeological sites with traces of the Archaic and Caquetío culture on Aruba.

Contrasting practices

Aruba has changed dramatically in the past century: economic prosperity caused by the booming oil industry and – later – tourism has permanently changed the island. Rocky outcrops and caves still harbour the rock paintings from the past. This cultural heritage is a remnant and a reminder of the past, an essential link between then and now, but is barely protected (legally) against vandalism and the construction boom.

Carved in time, captured in art

The images made by Sjoerd Martens conjure up an existential wonder about our relation with the ancestors, the natural world and the transience of us humans. They spark the question: what will be left once we're gone? A mobile phone was used for documentation to underline the everyday character of the clash between past and present on Aruba. Another reason for its use is to translate the complexity of the subject to the visual language of the current and future generations.

Bridging generations

By using both poetic documentary photography and photorealistic collages, Sjoerd Martens lets the boundaries between nature, cultural heritage and ownership fade to the background. The collages show the rock paintings not just as archaeological sites; the collages convey the paintings' unique character in their current surroundings. In each location Martens tries to capture what might have inspired the original image-makers from the past and documents the contrast in the present.

[Papiamento]**My neighbor has petroglyphs in her backyard / Mi bisiaña tin petroglifo den su cura**

- Sjoerd Martens

Di luganan sagrado te na patio: herencia cultural Arubano den conflicto

Aruba ta conoci pa su playanan blanco y su lama cla manera cristal. Menos conoci riba e isla ta e pinturanan den e cuebanan of riba e barancanan: por haya imagennan figurativo como tambe patronchinan abstracto pinta cu verf cora y blanco. E pinturanan ta rond di mil aña bieu, y ta testigonan keto di un historia largo di e prome habitantenan cu a yama e isla nan hogar. E sitionan unda a haya e pinturanan tin un nificacion spiritual den e sistema di creencia di e prome habitantenan; awor e mesun sitionan aki ta core peliger di desaparece debi na mas y mas actividad di construccion y turismo.

Hopi di e pinturanan ta situa riba tereno priva. E proyecto fotografico Mi bisiaña tin petroglifo den su cura di e artista Sjoerd Martens ta muestra e contradiccion entre e pinturanan antiguo y e temponan moderno: rastronan di pasado ta topa esunnan di presente. E imagennan di Martens ta pone un pausa den e paisahe dinamico aki, y ta immortalisa esaki pa futuro generacionnan. E exhibicion aki ta presenta un seleccion di e trabounan di Martens.

E investigacion pa Mi bisiaña tin petroglifo den su cura a wordo haci posibel danki na e Werkbijdrage Jong Talent di Mondriaan Fonds. E buki cu ta acompaña e proyecto aki ta disponibel den e tienda di museo.

E prome pasonan

E rastronan di e prome habitantenan di Aruba ta bini for di aproximadamente 3500 aña pasa, tempo cu e grupo Arcaico a pone pia riba e isla for di tera firme. Entre aña 900 te cu 1000 despues di Cristo e grupo productor ceramico, e Caquetionan, a yega Aruba for di Venezuela. E pinturanan cu a wordo haya riba e barancanan y den e cuebanan ta bin di tempo cu ambos grupo tabata activo. E periodo aki a caba na cuminsamento di siglo XVI, ora cu e Spañonan a presenta y forsa e Caquetionan pa bay traha den e minanan na Hispaniola (Haiti). Na Aruba tin como 170 sitio arkeologico cu restonan di e culturanan Arcaico y Caquetio.

Practicanan contrasta

E siglo pasa Aruba pasa den un metamorfosis extenso: e prosperidad economico cu e industria petrolero y despues turistico a trece cu ne, a cambia e isla pa semper. E barancanan y cuebanan ainda ta aloha e pinturanan di antes. E patrimonio cultural aki, como resto visibel di antes, ta forma un lazo indispensable entre antes y awor. Lamentablemente, e herencia aki casi no ta wordo protehi (pa ley) for di vandalismo of tur e trabounan di construccion.

Graba den tempo, captura den arte

E imagennan di Sjoerd Martens ta urgi un curiosidad existencial pa nos relacion cu nos antepasado, nos relacion cu mundo di naturaleza y e estadia temporal di nos especie. Cu ta lanta e pregunta: kico ta sobra? Pa e documentacion a uza un telefon celular, cu ta subraya e suheto como algo di tur dia. Un otro motibo pa e uzo aki ta pa traduci e complehidad di e suheto pa e idioma visual di e generacionnan presente y di futuro.

Brug entre generacionnan

Uzando fotografia documental y collagenan fotorealistico, Sjoerd Martens ta laga e liñanan entre naturaleza, herencia cultural y propiedad priva bira indistinguibel. E collagenan no solamente ta funciona como sitionan arkeologico, pero ta pone luz riba e caracter unico di e pinturanan den nan ambiente actual. Na cada luga Martens a purba captura kico lo a inspira e autornan di e pinturanan, y a documenta esaki contrasta cu e presente.